

Humalamäenpuiston ja leikkialueen yleisten
alueiden suunnitelma

SUUNNITELMASELOSTUS

Suunnitelman laatija
Destia Oy

puistosuunnittelu Niina Repo, maisema-arkkitehti
väyläsuunnittelu – ja pinnantasausta Mikko Ojala, Paavo Koukku, DI
projektipäällikkö Ilpo Miekka, Insinööri AMK

Työn tilaaja
Lempäälän kunta, yhdyskunnan palvelualue

SISÄLLYSLUETTELO

1	LÄHTÖKOHDAT JA NYKYTILANNE	3
1.1	Humalamäenpuiston sijainti	3
1.2	Kaavatilanne.....	3
1.3	Alueen nykytila.....	3
2	HANKKEEN SISÄLTÖ	3
2.1	Laajuus.....	3
2.2	Pintamateriaalit, rakenteet ja kasvillisuus	3
2.3	Toiminnot	4
2.4	Luonnon monimuotoisuus.....	5
2.5	Esteettömyys	6
2.6	Tasaus ja kuivatus	6
2.7	Valaistus.....	6
2.8	Kunnossapito.....	6

Lempäälän kunta

3.11.2023

1 LÄHTÖKOHDAT JA NYKYTILANNE

1.1 Humalamäenpuiston sijainti

Humalamäenpuisto sijaitsee Vanattarantien ja rautatien välissä. Alue on esitetty piirustuksessa nro 4-01.

1.2 Kaavatilanne

Suunnitelman sisältö perustuu 2094 Humalamäen asemakaavan muutokseen, joka on saanut lainvoiman 17.10.2023.

Humalamäenpuisto on merkitty asemakaavassa merkinnällä VL Lähivirkistysalueeksi. Puistossa sijaitsee metsä, jonka käsittely ja hoitotoimet määritellään erillisessä metsänhoitosuunnitelmassa. Puistossa on le-merkinnällä ohjeellinen leikkialuetta varten varattu alueen osa. Hule-merkinnällä on ohjeellinen alueen osa, joka on varattu hulevesien imeytys/viivytyksal- taaksi.

1.3 Alueen nykytila

Humalamäenpuiston alueesta noin puolet on metsää ja toinen puoli erilaisia entisiä pelloja. Peltoalue on loivasti kumpuilevaa, jolla sijaitsee paikoi- tellen puuryhmiä.

2 HANKKEEN SISÄLTÖ

2.1 Laajuus

Humalamäenpuiston pinta-ala on noin 1,97 ha.

2.2 Pintamateriaalit, rakenteet ja kasvillisuus

Humalamäenpuistoon tavoitellaan luonnonläheistä ja avoimeen peltomai- semaan soveltuvaa ilmettä. Leikkialueen pinta- ja turvamateriaalina käyte- tään puuhaketta sekä osittain kivituhkaa ja turvahiekkaa. Leikkialueelle tehdään uusia istutuksia, joilla jaetaan tilaa, luodaan varjoa sekä viihtyisää ympäristöä. Leikkialue luiskataan nykyisen pellon tasoon ja luiskaan istute- taan monimuotoiset puu- ja pensasistutukset.

Puistoon rakennetaan esteetön kivituhkapintainen puistokäytävä, leveydeltään 3 metriä. Reitti linjataan kulkemaan polveilevasti puiston halki yhdistyen pohjoisessa Karjahaantiehen sekä Heinähaantiehen ja etelässä Aleksintiehen. Puistokäytävän varrelle sijoitetaan leikkialueita, oleskelu-alueita, syötävä puutarha, jäteastioita sekä uusia istutuksia. Reitti valaistetaan. Puistoon rakennetaan Kannukadulta täydentävä kevyempi puistokäytävä.

2.3 Toiminnot

Leikkipaikka

Humalamäenpuistoon rakennetaan uusi leikkialue. Leikkialue alkaa metsän reunasta ja rakentuu nykyisen pellon päälle. Maasto laskee tasaisesti itään pelto-ojan suuntaan. Leikkialuetta halkoo uusi 3 metriä leveä puistokäytävä. Puistokäytävä sekä leikkialue valaistetaan.

Leikkialueen teema on luonnonläheinen ja monipuolisesti erilaisia taitoja kehittävä. Teema syntyi alueen sijoittumisesta nykyisen metsän siimekseen. Leikkialueelta on luontevaa poiketa metsänpuolelle leikkimään ja metsään on suunniteltu polku, joka kiertää takaisin leikkialueelle. Rakennettu leikkialue on jaettu isojen ja pienten lasten puoliin. Isompien lasten puolelle on valittu monipuolisia toimintoja sisältäviä leikkivälineitä, kuten kiipeilyä, roikkumista, vauhdikasta keinumista sekä majaleikkejä. Isojen lasten puolella on vapaata tilaa esimerkiksi pallopeleille. Isojen lasten puolen välineet sekä metsäpolku muodostavat jatkumon, ns. kiertävän taitoradan.

Pellon puoleisella osuudella sijaitsee pienempien lasten leikkivälineet. Pienten lasten puolelle on valittu luonnonläheiseen teemaan sopivia välineitä. Välineet mahdollistavat ryömimistä maapuiden ja kumpareen päällä, keinumista, hiekkaleikkejä, sekä esimerkiksi liukumista monitoimivälineessä sekä avoimen peltomaiseman tähytelyä tornista. Leikkialueelle jätetään maapuita, esimerkiksi alueelta poistettavien puiden rungoista, sekä tuodaan suuria kiviä, joilla voi kiipeillä tai istuskella. Oleskelualueen viereen on suunniteltu pieni kuntoilualue aikuisille.

Leikkivälineiden värimaailma on luonnonläheinen sisältäen puun eri sävyjä sekä tummanharmaata, sopien alueelle rakennettavien asuinrakennusten hillittyyn värimaailmaan.

Pienten lasten puolella on kivituhkapintainen oleskelualue, jossa on piknikpöytä ja tuolit sekä jäteastia, sekä vapaata tilaa esimerkiksi lastenrattaiden säilytykseen.

Syötävä puutarha

Puistokäytävän itäpuolelle on suunniteltu syötävä puutarha, jonne istutetaan hedelmäpuita ja marjapensaita asukkaiden vapaaseen käyttöön sekä oleskelualue. Alueelle rakennetaan yhteys Kannukujan päästä. Alueen niitty pidetään lyhyenä leikkaamalla se noin 2–3 kertaa kesän aikana.

Humalamäenpuiston muut osat

Puiston itäpuolelle kaavassa suojaviheralueeksi EV määritellylle alueelle on esitetty varaus viljelypalstoille. Suunnitelmassa on esitetty osan nykyisten peltujen muuttaminen kukkiviksi niityiksi. Kukkivia niittyjä voidaan luoda esimerkiksi laikuttamalla. Alueen peltujen hoidollisia toimenpiteitä tarkennetaan. Pelloille on esitetty istutettavaksi eri kokoisia puuryhmiä alueen nykytilan henkisesti avointa tilaa jaksottamaan.

Hulevesialtaan kohdalle on esitetty tulvaniittyä, kosteikkoperennoja ja maakiviä. Hulevesialtaasta on tarkoitus tehdä hulevesien viivytyksen lisäksi maisemallisesti kiinnostava elementti.

Hulevesialtaalle johtava etelä-pohjoissuuntainen oja on esitetty muutettavan luonnonmukaisemmaksi meanderoivaksi, ja tämän varteen on esitetty paikoin puuistutuksia.

Kaavan muut VL-alueet

Kaavassa YL-tontin pohjoispuolella sijaitsee pienempi VL-alue, jossa kasvaa nykyisin viehättävä monimuotoinen puu-, pensas- ja kenttäkerroskasvillisuus. Alue on tarkoitus jättää luonnontilaiseksi. Ainoastaan alueella sijaitsevia jätteitä on kerättävä pois (putken osia ym.).

Vasikkakujan eteläpäässä sijaitseva VL alueen halki rakennetaan uusi kevyenliikenteen yhteys. Nykyistä puustoa avataan ja raivataan väylän rakentamisen tieltä, mutta muutoin alue jätetään luonnontilaiseksi.

2.4 Luonnon monimuotoisuus

Humalamäenpuiston nykytilassa alueella on erilaisia luonnon niittyalueita viljelykäytöstä poistuneita peltoalueita sekä yhtenäinen metsäalue. Metsäalue hoidetaan erillisen metsänhoitosuunnitelman mukaisesti ja tässä selostuksessa ei oteta kantaa metsäluonnon monimuotoisuuteen ja tämän kehitykseen. Muun Humalamäenpuiston osalta alueen luonnon monimuotoisuus lisääntyy nykytilaan nähden. Suunnitelmassa esitetyt istutukset suunnitellaan monimuotoisiksi ja monilajisiksi. Nykyistä peltoa kehitetään kukkivaksi niityksi ja täten lisätään perhosille ja pölyttäjille tärkeitä elinympäristöjä. Nykytilaan nähden puuston määrä lisääntyy puistossa ja puuryhmät ovat monilajisia, sisältäen suurempia ja pienempiä lehtipuita sekä

havupuita. Alueelle tuodaan lisäksi hedelmäpuita sekä marjapensaita, jotka tuottavat hyötyjä eliöstölle sekä ihmisille.

Puistoon suunniteltu luonnonmukainen hulevesiallas luo uutta elinympäristöä kasveille ja eliöstölle ja suunniteltu meanderoiva oja tarjoaa vaihtelevampaa ja monimuotoisempaa elinympäristöä kuin suora pelto-oja. Nämä monipuolistavat alueen luontoa ja hyödyttävät monia kasvi- ja eläinlajeja sekä luovat viihtyisää ja terveyttä edistävää ympäristöä puiston käyttäjille.

2.5 Esteettömyys

Humalamäenpuiston kivituhkainen puistoraitti on suunniteltu esteettömäksi. Raitilta on lisäksi esteetön pääsy puiston uusille toiminta-alueille, kuten leikkipaikalle sekä syötävään puutarhaan. Puiston kalustevalinnoissa huomioidaan esteettömyys, esimerkiksi penkkien käsinojen avulla.

2.6 Tasaus ja kuivatus

Rakennettavien leikkialueiden pinnantasausta nostetaan nykyisestä maanpinnasta noin 80 cm ja rakenteen kuivatus hoidetaan lähtökohtaisesti reunojin ja tarvittaessa salaojin. Puistoväylän tasaus nousee paaluvälillä 0–90 välillä 1–2,6 m (Aleksintien tasauksen takia) ja paalulta 90 noin 0,2–1 m.

2.7 Valaistus

Puiston leikkialueet sekä kolme metriä leveä kivituhkapintainen pääreitti valaistaan.

2.8 Kunnossapito

Puiston esteetön pääkäytävä ja oleskelu- ja leikkialueet kuuluvat kunnossapitoluokkaan R2 Toimintaviheralue. Pääkäytävä on mahdollista pitää talvikunnossapidettävänä.

Puistometsä hoidetaan erillisen metsänhoitosuunnitelman mukaisesti.

Niittyalueet kuuluvat A3 Maisemaniitty kunnossapitoluokkaan ja suojaviheralueiksi määritellyt pellot A5 Maisemapelto kunnossapitoluokkaan.